

PROCEDURA B.R.M. DE TRANZAȚIONARE ÎN RINGUL CARTOFULUI

PROCEDURA B.R.M. DE TRANZAȚIONARE ÎN RINGUL CARTOFULUI**TITLUL I DISPOZIȚII GENERALE****Art.1.**

Prezenta procedură cuprinde norme privind organizarea și funcționarea ringului cartofului în cadrul pieței la disponibil administrate de S.C. Bursa Română Mărfuri S.A., denumită în continuare B.R.M. sau bursa, prin Direcția Piața la Disponibil.

Art.2.

(1) În ringul cartofului se pot derula tranzacții având ca activ suport cartoful clasificat în funcție de soiuri și clase de calitate.

(2) Specificațiile tehnice ale produselor admise spre tranzacționare sunt prezentate în Anexa 1 la prezenta procedură.

Art.3.

(1) În ringul de tranzacționare poate introduce ordine de vânzare/cumpărare orice societate comercială care este membru acționar sau membru afiliat al SC BRM SA și care a obținut statutul de societate de brokeraj.

(2) Societățile de brokeraj introduc ordine de tranzacționare în piață prin intermediul brokerilor.

(3) Atât pentru ordinele de vânzare, cât și pentru ordinele de cumpărare, brokerul trebuie să comunice BRM clientul pe contul căruia tranzacționează fiecare ordin introdus în piață.

Art.4.

Societățile de brokeraj pot primi și introduce ordine de vânzare/cumpărare în nume și pe cont propriu și/sau în nume propriu și pe contul clienților în baza contractului de mandat încheiat cu aceștia.

Art.5.

(1) Ordinele de vânzare pot fi introduse atât pentru produse aflate în stoc, cât și pentru produse care nu sunt în posesia vânzătorului la data tranzacționării, dar pe care acesta se angajează să le furnizeze cumpărătorului conform prevederilor contractuale.

(2) Pentru ordinele de vânzare la care produsele nu sunt în posesia vânzătorului la data tranzacționării, bursa solicită o garanție în quantum mai mare decât cel solicitat pentru un ordin de vânzare la care produsele sunt în stoc la data tranzacționării.

PROCEDURA B.R.M. DE TRANZACȚIONARE ÎN RINGUL CARTOFULUI**Art.6.**

(1) Pentru a introduce un ordin de vânzare în situația în care produsul se află în stoc, societatea de brokeraj va depune la bursă următoarele documente:

a) buletin de analiză cu menționarea caracteristicilor organoleptice ale produsului;

b) document care să ateste proveniența produsului;

(2) Pentru a introduce un ordin de vânzare în situația în care produsul nu se află în posesia vânzătorului, societatea de brokeraj va depune la bursă un angajament de furnizare a produsului conform Formularului 1.

TITLUL II DERULAREA TRANZACȚIILOR**Secțiunea I – Definirea activului de tranzacționat****Art.7.**

(1) O societate de brokeraj poate solicita bursei pentru un client al său, vânzător sau cumpărător, definirea unui activ de tranzacționat în vederea introducerii unor ordine de tranzacționare.

(2) Activul de tranzacționat va cuprinde:

a) denumirea și calitatea produsului oferit spre vânzare sau solicitat spre cumpărare;

b) sensul tranzacției: vânzare – în cazul în care activul a fost generat la solicitarea unui vânzător, cumpărare - în cazul în care activul a fost generat la solicitarea unui cumpărător;

c) condițiile contractuale.

Art.8.

(1) Bursa generează activul de tranzacționat și stabilește calendarul ședințelor de tranzacționare.

(2) Prima ședință de tranzacționare este programată, de regulă, în termen de 7 zile de la data generării activului de tranzacționat.

Art.9.

(1) Ordinele de vânzare sau de cumpărare pot fi introduse cel mai târziu cu o oră înainte de ședința de tranzacționare.

(2) Ordinul cuprinde următoarele elemente obligatorii:

a) cantitate;

b) preț – numai pentru ordinele de sens contrar;

c) atribut: Total sau Parțial.

(3) Ordinele sunt validate de către bursă numai dacă sunt îndeplinite condițiile de la art.6. și art. 17.

(4) Ordinele care sunt introduse pe sensul tranzacției conform art. 7 alin.2 lit. b) se numesc ordine inițiatorie; ordinele care sunt introduse pe sensul invers al tranzacției se numesc ordine de sens contrar.

PROCEDURA B.R.M. DE TRANZAȚIONARE ÎN RINGUL CARTOFULUI

(5) Bursa asigură publicitatea ordinelor inițiatoare pe măsură ce acestea sunt validate.

Secțiunea II – Derularea ședinței de tranzacționare**Art.10.**

(1) **În etapa de deschidere**, brokerii prezenți în ring primesc un număr de ordine înscris pe un jeton de participare, prin tragere la sorți, valabil pentru identificarea acestora până la finalul ședinței de tranzacționare.

(2) Coordonatorul de ședință va anunța activele de tranzacționat programate pentru ședința respectivă, precum și ordinele introduse în piață.

Art.11.

Pentru fiecare activ de tranzacționat în parte se organizează o licitație cu strigare pentru ordinele de sens contrar.

Art.12.

(1) În deschiderea licitației cu strigare coordonatorul de ședință anunță activul de tranzacționat, toate ordinele de sens contrar introduse, pasul principal, pasul de rezervă și pasul final.

(2) Faza I a licitației cu strigare

i. Coordonatorul de ședință anunță:

- numele participanților și numărul de ring asociat acestora;

- cel mai bun preț solicitat, care devine prețul de pornire al ședinței de licitație cu strigare;

- pasul principal, pasul de rezervă și pasul final.

ii. Pașii pot fi modificați în timpul ședinței de licitație de către coordonatorul de ședință, în situația în care pașii anunțați anterior conduc la trenarea nejustificată a ședinței de licitație cu strigare.

(3) Faza a II-a a ședinței de licitație cu strigare

Participanții își vor formula oferta, la prețul anunțat de coordonatorul de ședință, prin ridicarea numărului de ring, iar coordonatorul de ședință va consemna și va anunța cu voce tare numerele de ring ale brokerilor care s-au angajat la prețul anunțat.

Atunci când mai mulți brokeri formulează oferte la prețul anunțat anterior, coordonatorul de ședință reduce prețul cu pasul fixat și îl anunță; reducerea succesivă a prețului licitat anterior se realizează până în momentul în care un singur broker licitează la prețul anunțat.

În cazul în care la un anumit pas, un broker nu licitează prin ridicarea numărului de ring, acesta nu mai poate să reintre în licitație la pașii următori, rămânând, în funcție de opțiunea brokerului inițiator, cu statut de rezervă.

Atunci când la ultimul preț anunțat se ridică un singur număr de ring, după o așteptare de aproximativ 5 secunde, coordonatorul de ședință anunță "o dată"; după ce așteaptă încă aproximativ 5 secunde, anunță "de două ori" și, după o nouă așteptare de aproximativ 5 secunde, anunță "adjudecat" și numărul de ring al brokerului, însoțind anunțurile cu o lovitură de ciocan. Dacă în perioada de

PROCEDURA B.R.M. DE TRANZACȚIONARE ÎN RINGUL CARTOFULUI

așteptare, se mai angajează la ultimul preț anunțat unul sau mai mulți brokeri, licitația continuă, prin reducerea prețului cu pasul fixat.

În cazul în care la un anumit preț anunțat nu se angajează nici un broker, deși la prețul anterior au licitat cel puțin doi, coordonatorul de ședință procedează la trei strigări consecutive ale prețului, la intervale de aproximativ 5 secunde, iar în final anunță continuarea licitației, prin reducerea prețului anterior cu pasul de rezervă.

În cazul în care la ultimul pas anunțat se angajează un singur broker, acesta va fi declarat câștigător al licitației cu strigare.

Dacă în perioada de așteptare, se mai angajează la ultimul preț anunțat unul sau mai mulți brokeri, licitația continuă, prin reducerea prețului cu pasul de rezervă.

În cazul în care la un anumit preț anunțat nu se angajează nici un broker, deși la prețul anterior au licitat cel puțin doi, coordonatorul de ședință procedează la trei strigări consecutive ale prețului, la intervale de aproximativ 5 secunde, iar în final anunță continuarea licitației, prin reducerea prețului anterior cu pasul final.

În cazul în care la ultimul pas anunțat se angajează un singur broker, acesta va fi declarat câștigător al licitației cu strigare.

În situația în care la un anumit preț, obținut prin reducerea cu pasul final, nu se angajează nici un broker, coordonatorul de ședință va anunța încheierea licitației la prețul anterior.

Art.13.

(1) La finalul licitației cu strigare, coordonatorul de ședință anunță pentru fiecare activ de tranzacționat în parte, clasamentul final al ordinelor de sens contrar primite la ordinele inițiatoare.

(2) Emitenții ordinelor inițiatoare anunță plafoanele de preț acceptate.

(3) Repartizarea cantităților, respectiv încheierea tranzacțiilor, se realizează după cum urmează:

- se începe cu cel mai bun preț ofertat și cantitatea respectivă se alocă în mod egal emitenților ordinelor inițiatoare care acceptă prețul respectiv;

- se continuă cu celelalte prețuri în ordinea clasamentului, cantitățile fiind repartizate, respectiv tranzacțiile încheiate, conform procedurii de la alineatul precedent, până la acoperirea cantităților din ordinele inițiatoare.

(4) În situația în care există două sau mai multe ordine de sens contrar sensului ordinului inițiator, cu același preț, tranzacțiile se încheie în ordinea crescătoare a numerelor de ring.

(5) În situația în care, la sfârșitul ședinței de tranzacționare, un ordin inițiator nu este integral tranzacționat, brokerul inițiator are următoarele opțiuni:

a) poate decide reintroducerea ordinului inițiator pentru cantitatea rămasă neacoperită într-o ședință de tranzacționare la o dată ulterioară; în situația în care, pentru reintroducerea ordinului la tranzacționare, plafonul este modificat, brokerul inițiator va comunica bursei valoarea acestuia;

b) poate decide anularea ordinului pentru cantitatea rămasă neacoperită.

PROCEDURA B.R.M. DE TRANZACȚIONARE ÎN RINGUL CARTOFULUI

TITLUL III - CONTRACTUL DE BURSĂ ȘI RAPORTUL DE TRANZACȚIONARE**Art.14.**

- (1) Încheierea unei tranzacții se consemnează într-un contract de bursă.
- (2) Contractul de bursă va conține cel puțin următoarele clauze:
  - a) activul de tranzacționat;
  - b) părțile;
  - c) cantitatea;
  - d) prețul;
  - e) orice alte elemente considerate a fi necesare.
- (3) Contractul de bursă va fi contrasemnat și de coordonatorul de ședință. Semnătura acestuia nu angajează răspunderea BRM pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare ori parțială a tranzacției. Semnătura coordonatorului de ședință certifică respectarea regulamentelor și a procedurilor referitoare la tranzacționarea activului de tranzacționat.
- (4) Contractul de bursă este redactat în trei exemplare, câte unul pentru fiecare parte și un exemplar pentru BRM.

Art.15.

La sfârșitul fiecărei ședințe de tranzacționare, bursa emite raportul de tranzacționare în care sunt menționate următoarele elemente:

- a) activele de tranzacționat;
- b) ordinele inițiale introduse pentru fiecare activ de tranzacționat în parte;
- c) modificările ordinelor în cadrul ședinței de tranzacționare;
- d) tranzacțiile încheiate cu menționarea cantităților, a prețurilor și a părților din contractele de bursă;
- e) alte elemente relevante privind ședința de tranzacționare.

TITLUL IV – CONTRACTUL DE VÂNZARE CUMPĂRARE**Art.16.**

- (1) Contractul de vânzare-cumpărare se încheie în baza contractului de bursă și trebuie să respecte cel puțin următoarele:
  - a. prețul este cel prevăzut în contractul de bursă;
  - b. cantitatea este cea prevăzută în contractul de bursă;
  - c. condițiile referitoare la calitatea mărfurilor, termen și condiții de livrare, modalitate de plată și alte condiții specifice menționate în definirea activului de tranzacționat sunt cele prevăzute în tranzacție, dacă părțile nu convin altfel.
- (2) Neexecutarea obligațiilor asumate în contractul de vânzare cumpărare se sancționează cu arestarea garanției depuse la BRM de către partea în culpă conform art. 20 lit. d.

PROCEDURA B.R.M. DE TRANZACȚIONARE ÎN RINGUL CARTOFULUI

TITLUL V – GARANȚII**Art. 17.**

(1) Pentru a putea înregistra ordin în vederea tranzacționării unui contract spot în ringul cartofului, societățile de brokeraj constituie la dispoziția BRM o garanție a cărei valoare este, de regulă, 1% din valoarea estimată a tranzacției care se intenționează a se încheia, valoarea garanției fiind stabilită de către BRM pentru fiecare activ de tranzacționat.

(2) Pentru a putea înregistra ordin în vederea tranzacționării unui contract forward în ringul cartofului, societățile de brokeraj constituie la dispoziția BRM o garanție a cărei valoare este, de regulă, 5% din valoarea estimată a tranzacției care se intenționează a se încheia, valoarea garanției fiind stabilită de către BRM pentru fiecare activ de tranzacționat.

(3) Pentru ordinele de vânzare prevăzute la art. 6 alin.2 BRM va solicita, de regulă, o garanție suplimentară de 5%.

Art. 18.

Garanția poate fi constituită în una dintre următoarele forme:

- a. ordin de plată;
- b. scrisoare de garanție bancară;
- c. numerar în limita disponibilităților legale;
- d. titluri de valoare;
- e. filă cec;
- f. bilet la ordin;
- g. alte forme acceptate de Consiliul de administrație al B.R.M.

Art. 19.

Garanția constituită de către societățile de brokeraj, în contul unui ordin pentru care s-au încheiat tranzacții, va rămâne la dispoziția BRM până la îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a. achitarea comisionului datorat BRM;
- b. primirea de la părțile implicate a confirmărilor reciproce de semnare și executare a contractului de vânzare-cumpărare.

Art. 20.

(1) Garanțiile constituite sunt pierdute de către societățile de brokeraj și vor fi utilizate de bursă pentru despăgubirea părții prejudiciate, în următoarele situații:

- a. brokerul inițiator nu încheie tranzacții în limita ultimului plafon de preț comunicat în etapa de închidere;
- b. brokerul nu semnează contractul de bursă la sfârșitul ședinței de tranzacționare;
- c. clientul societății de brokeraj sau societatea de brokeraj care a tranzacționat în nume și pe cont propriu nu semnează contractul de

PROCEDURA B.R.M. DE TRANZAȚIONARE ÎN RINGUL CARTOFULUI

vânzare cumpărare în conformitate cu prevederile ordinului inițiator și ale contractului de bursă;

- d. o parte din contractul de vânzare – cumpărare notifică bursa despre neîndeplinirea de către cealaltă parte a obligațiilor asumate prin contractul de bursă.

(2) Partea prejudiciată este considerată BRM în situația în care societatea de brokeraj nu achită comisionul datorat BRM în termenul asumat.

(3) În situația îndeplinirii cumulative a condițiilor de la alin. (1) și alin. (2), BRM va vira părții prejudiciate garanția părții în culpă, după reținerea contravalorii comisionului neachitat.

Art.21.

(1) După îndeplinirea obligațiilor prevăzute în art.19 lit.a și lit.b, garanția va fi pusă la dispoziția societății de brokeraj, aceasta având posibilitatea de a menține suma în contul de garanții în vederea unor tranzacții viitoare sau de a solicita restituirea acesteia.

(2) Restituirea garanțiilor se face, în orice situație, în termen de trei zile lucrătoare de la data depunerii unei cereri semnată și ștampilată, în original, la sediul BRM indicându-se, pentru cele constituite prin ordin de plată sau numerar, contul și banca unde se vor restitui banii.

TITLUL VI – COMISIOANE**Art.22.**

Societățile de brokeraj vor plăti bursei următoarele comisioane:

Cantitatea tranzacționată în cadrul fiecărui ordin (tone)	Procent din valoarea contractului
0 – 200	1%
201 – 500	0,7%
501 >	0,35%

Art.23.

BRM își rezervă dreptul de a modifica și/sau completa prezenta procedură. Singura variantă opozabilă BRM este cea afișată pe site-ul BRM.

PROCEDURA B.R.M. DE TRANZACȚIONARE ÎN RINGUL CARTOFULUI

Data: _____

Angajament de furnizare

Subsemnatul ....., **reprezentant al**
....., **mă angajez să**
furnizez produsul ..... **menționat în ordinul de vânzare**
anexat, cu respectarea tuturor celorlalte elemente prevăzute în tranzacție, sub
sanctiunea pierderii garanțiilor depuse.

Client**Societate de Brokeraj**

_____

_____